

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Sžk/30/2017
Identifikačné číslo spisu: 8016200717
Dátum vydania rozhodnutia: 03.07.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Zemková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:8016200717.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Zemkovej PhD. a zo sudcov JUDr. Nory Halmovej a Mgr. Viliama Pohančeniča v právnej veci žalobkyne: M., právne zastúpenej: JUDr. Vitalij Franko, advokát, Slovenská 69, Prešov, proti žalovanému: Okresný úrad Prešov, odbor výstavby a bytovej politiky, Námestie mieru 3, Prešov, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. OU-PO-OVBP2-2016/32780/94232/ŠSS-DS zo dňa 24. augusta 2016, konajúc o kasačnej sťažnosti žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 4S/37/2016-32 zo dňa 8. júna 2017, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 4S/37/2016-32 zo dňa 8. júna 2017 z a m i e t a.

Žalobkyni p r i z n á v a právo na úplnú náhradu trov kasačného konania.

Odôvodnenie

1.

1.1 Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Prešove (ďalej len „krajský súd“) podľa § 191 ods. 1 písm. d/, e/, f/ zák. č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) zrušil rozhodnutie žalovaného č. OU-PO-OVBP2-2016/32780/94232/ŠSS-DS zo dňa 24.08.2016, ktorým žalovaný zamietol odvolanie žalobkyne a potvrdil rozhodnutie Obce Fulianka č. SÚ Bi - 43/2014 zo dňa 04.04.2016. Prvostupňový správny orgán pri aplikácii § 88 ods. 1, § 88a ods. 2 stavebného zákona a § 25 vyhlášky č. 453/2000 Z. z. nariadil vlastníčke stavby M. V., bytom H. XXX odstránenie stavby, resp. stavebných prác „zasypanie rigolu a vytvorenie hutného vjazdu na pozemok parc. č. 104/2“, postavenej na pozemku parc. KN-C č. 336/3, k. ú. H. O trovách konania rozhodol krajský súd podľa § 175 ods. 1 SSP.

1.2 Krajský súd z obsahu administratívneho spisu zistil, že Obec Fulianka ako stavebný úrad oznámením zo dňa 25.01.2016 č. SÚ Bi-43/2014 oznámila žalobkyni začatie konania podľa § 88 ods. 1 písm. b/ a § 88a stavebného zákona o odstránenie, resp. dodatočnom povolení prác, zároveň ju vyzvala na predloženie žiadosti o dodatočné povolenie prác a rozhodla o prerušení konania do doby stanovenej na

podanie žiadosti s predpísanými náležitosťami. Žalobkyňa podaním dňa 09.02.2016 podala stavebnému úradu žiadosť o dodatočné povolenie stavby: „vytvorenie hutného vjazdu na pozemok parc. č. 104/2 na C-KN 336/3, k. ú. H. Obec Fulianka. Stavebný úrad oznámením zo dňa 22.02.2016 č. SÚ Bi-43/2014 oznámil začatie konania podľa § 88 ods. 1 písm. b/ a § 88a stavebného zákona o odstránení nepovolených prác, resp. o dodatočnom povolení prác a na prerokovanie žiadosti nariadil ústne pojednávanie na deň 14.03.2016.

1.3 Krajský súd uviedol, že v administratívnom spise žalovaného sa nachádza stanovisko Slovenského vodohospodárskeho podniku, š. p. Banská Bystrica zo dňa 16.03.2016, z ktorého vyplýva, že Slovenský vodohospodársky podnik z hľadiska technicko-prevádzkových záujmov správcu vodných tokov k odstráneniu nepovolených prác nemá námietky z dôvodu zachovania pôvodných odtokových pomerov pred samotnou realizáciou prác pani M. V. Uvedený rigol je situovaný na parcele KN-C 336/3, k. ú. H., patrí stavebníčke M. V. a nie je v správe ich organizácie. V spise sa nachádza i záväzné vyjadrenie Okresného úradu Prešov, odbor starostlivosti o životné prostredie, orgán štátnej vodnej správy doručené Obecnému úradu Fulianka 21.03.2016, že odstránenie predmetnej stavby je v súlade so zákonom a o ochrane pred povodňami (zákon č. 7/2010). V spise sa nachádza zápisnica zo dňa 04.04.2016 o priebehu konania podľa § 88 a § 88a stavebného zákona., z ktorej vyplýva, že ústneho pojednávania sa zúčastnil J. W. A. za stavebný úrad a za Obec Fulianka V. R. - starosta. Rozhodnutím zo dňa 04.04.2016 č. SÚ Bi-43/2014 stavebný úrad nariadil žalobkyni odstránenie stavby, resp. stavebných prác „zasypanie rigolu a vytvorenie hutného vjazdu na pozemok parc. č. 104/2“, postavenej na pozemku parc. č. KN-C č. 336/3, k. ú. H. s určením podmienok pre odstránenie stavby s odôvodnením, že Obec Fulianka na základe vykonania štátneho stavebného dohľadu zistila, že stavba (stavebné práce) bola postavená bez príslušného povolenia stavebného úradu a vlastníčka stavby nepreukázala, že dodatočné povolenie stavby nie je v rozpore s verejnými záujmami chránenými stavebným zákonom, najmä s cieľmi a zámermi územného plánovania.

1.4 Krajský súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že z obsahu administratívneho spisu sa mu nepodarilo zistiť, aký bol stav pred zasypaním rigolu, a preto nie je zrejmé, prečo stavebný úrad nariadil žalobkyni odstránenie stavby, resp. stavebných prác „zasypanie rigolu a vytvorenie hutného vjazdu na pozemok parc. č. 104/2“, postavenej na pozemku parc. KN-C č. 336/3, k. ú. H. Krajskému súdu zároveň nebolo jasné, z akého dôvodu po začatí správneho konania vo veci odstránenia tejto stavby, resp. stavebných prác vyzval stavebný úrad žalobkyňu na predloženie žiadosti o dodatočné povolenie stavby, ani prečo po splnení výzvy na podanie žiadosti o dodatočné povolenie stavby, resp. stavebných prác stavebný úrad rozhodol o odstránení tejto stavby, resp. stavebných prác.

1.5 Krajský súd dospel k záveru, že rozhodnutie stavebného úradu, ktoré bolo potvrdené žalovaným nemá náležitosti podľa ustanovenia § 47 ods. 1, 2, 3 správneho poriadku. Uviedol, že z rozhodnutia nie je zrejmé, kedy zistil, že došlo ku konaniu stavebníčky v rozpore so stavebným zákonom, aký bol stav pred nezákonným konaním stavebníčky a ak dodatočné povolenie stavby je v rozpore s verejným záujmom, neuviedol, v čom tento rozpor spočíva. Krajský súd mal taktiež za to, že výrok rozhodnutia stavebného úradu je nejasný a neurčitý, nakoľko z neho nevyplýva, v akom rozsahu má dôjsť k odstráneniu stavby, resp. stavebných prác.

1.6 Krajský súd skonštatoval, že rozhodnutie žalovaného je nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť a nedostatok dôvodov, zistenie skutkového stavu orgánom verejnej správy bolo nedostačujúce pre riadne posúdenie veci a skutkový stav, ktorý vzal orgán verejnej správy za základ napadnutého rozhodnutia alebo opatrenia je v rozpore s administratívnymi spismi alebo v nich nemá oporu.

1.7 Krajský súd považoval za dôvodnú žalobnú námietku týkajúcu sa záväzného stanoviska Okresného úradu Prešov, odboru starostlivosti o životné prostredie a orgánu štátnej vodnej správy, nakoľko správny orgán nemôže vo svojom rozhodnutí odkazovať na vyjadrenie dotknutého orgánu, ktorým nedisponoval v čase vydania rozhodnutia.

1.8 V závere odôvodnenia krajský súd uviedol, že v ďalšom konaní bude povinnosťou žalovaného vo

veci opätovne rozhodnúť a zabezpečiť, aby postup správnych orgánov bol v súlade so zákonom, aby bolo možné z obsahu administratívneho spisu zistiť, čo viedlo stavebný úrad k vydaniu rozhodnutia o odstránení stavby, resp. stavebných prác a aby rozhodnutie stavebného úradu bolo jasné, určité a vykonateľné s uvedením lehoty, dokedy má stavebníčka, ktorej sa ukladá povinnosť odstránenie stavby vykonať a aby odôvodnenie rozhodnutia bolo v súlade s ustanovením § 47 ods. 3 správneho poriadku.

2.

2.1 Proti právoplatnému rozsudku krajského súdu podal žalovaný (kasačný sťažovateľ) v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť z dôvodu podľa § 440 ods. 1 písm. g/ SSP, v ktorej navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok krajského súdu zrušil podľa § 462 SSP.

2.2 V kasačnej sťažnosti žalovaný konštatoval, že úprava v ustanovení § 88a v spojení s § 88 ods. 1 písm. b/ stavebného zákona reguluje procesnoprávny postup stavebného úradu, ako aj povinnosti vlastníka stavby, ktorý uskutočnil stavbu bez stavebného povolenia alebo v rozpore s ním, v osobitnom konaní o takejto stavbe. Stavebný úrad začína toto konanie z úradnej povinnosti, pričom vlastník stavby je v konaní povinný preukázať, že dodatočné povolenie stavby nie je v rozpore s verejným záujmom. Žalovaný zdôraznil, že v konaní o dodatočnom povolení stavby spočíva dôkazné bremeno preukázania súladu s verejnými záujmami na vlastníkovi stavby tzn., že vlastník stavby je povinný na základe výzvy stavebného úradu a na vlastné náklady zaobstarať všetky potrebné doklady, t.j. rozhodnutia, stanoviská a vyjadrenia dotknutých orgánov. V prípade, že sa tak nestane, nariadi stavebný úrad odstránenie stavby.

2.3 Žalovaný mal za to, že stavebný úrad v danom prípade správne zistil existenciu nelegálnej stavby a preto začal konanie o jej dodatočnom povolení, výsledkom ktorého bolo nariadenie jej odstránenia z dôvodu, že vlastníčka stavby neunesla dôkazné bremeno o tom, že dodatočné povolenie stavby je v súlade s verejným záujmom. Pripustením argumentácie krajského súdu o tom, že stavebný úrad nekonal správne lebo vlastníčke stavby nariadil odstrániť stavbu aj napriek tomu, že na základe výzvy podala žiadosť o jej dodatočné povolenie, dochádza k negácii inštitútu dodatočného povolenia stavieb a celého zisťovacieho konania, ktoré mu predchádza. Podľa názoru žalovaného, z právnej úpravy jednoznačne vyplývajú dve možnosti rozhodnutia stavebného úradu, a to povolenie stavby, kedy aj napriek primárnemu porušeniu zákona zo strany stavebníka je možné uskutočnenú stavbu za kumulatívneho splnenia taxatívne vymedzených podmienok stavebného zákona dodatočne zlegalizovať, alebo nariadenie odstránenia stavby v prípade, že jej dodatočné povolenie by bolo v rozpore so stavebným, prípade iným zákonom.

2.4 Žalovaný zdôraznil, že v danom prípade nariadil stavebný úrad vlastníčke stavby jej odstránenie z dôvodu, že stavba je v rozpore s platným územným plánom Obce Fulianka schváleným Obecným zastupiteľstvom vo Fulianke č. 41 zo dňa 20.09.2014, podľa ktorého je na predmetnej parcele umiestnený odvodňovací rigol, ako verejnoprospešná stavba, pričom jeho zasypaním došlo k znefunkčneniu. Žalovaný uviedol, že aj napriek skutočnosti, že od počiatku konania je zrejmé, že jeho výsledkom nebude legalizácia stavby, ale nariadenie jej odstránenia, je povinnosťou stavebného úradu postupovať v zmysle ustanovení § 88 v spojení s § 88a stavebného zákona, a teda po zistení existencie nelegálnej stavby vyzvať jej vlastníka na predloženie žiadosti o jej dodatočné povolenie a v prípade, že tak urobí začať konanie, výsledkom ktorého bude dodatočné povolenie stavby alebo nariadenie jej odstránenia. Podľa žalovaného § 90 a nasl. stavebný zákon umožňuje odstránenie stavby výlučne na základe žiadosti jej vlastníka.

2.5 Podľa žalovaného účelom rozhodnutia, ktorým stavebný úrad nariadi odstránenie nelegálnej stavby, je uvedenie do pôvodného stavu v celom rozsahu. Žalovanému nebolo zrejmé v čom spočíva nejasnosť vo výroku prvostupňového rozhodnutia, ktorým bola žalobkyni určená povinnosť odstránenia stavby, nakoľko odvodňovací rigol je na hraniciach pozemku parc. č. KN - C 336/3, k. ú. H. zachovaný v pôvodnom stave.

2.6 K tvrdeniu krajského súdu, že z rozhodnutí správnych orgánov nie je zrejmé prečo má žalobkyňa vytvoriť nový hutný vjazd uviedol, že žalovaný, ani stavebný úrad vo svojich rozhodnutiach žalobkyňu nezaviazal vytvorením hutného vjazdu, ale odstránením hutného vjazdu, ktorý bráni plynulému odtoku vody na dotknutom území. Žalovaný zdôraznil, že vjazd na pozemok, ktorý je v danom prípade nevyhnutný, musí byť vytvorený tak, aby nedošlo k narušeniu odtoku vody.

2.7 Žalovaný poukázal na časť odôvodnenia krajského súdu, týkajúcu sa záväzného stanoviska Okresného úradu Prešov, odboru starostlivosti o životné prostredie a orgánu štátnej vodnej správy, pričom uviedol, že bolo vydané pre účely ústneho pojednávania konaného dňa 14.03.2016, doručené stavebnému úradu dňa 21.03.2016. Rozhodnutie stavebného úradu, ktorým bolo nariadené odstránenie stavby bolo vydané dňa 04.04.2016, t. j. po konaní ústneho pojednávania a v čase kedy stavebný úrad disponoval písomným vyhotovením záväzného stanoviska dotknutého orgánu.

2.8 Podľa názoru žalovaného, pri formulovaní svojho rozhodnutia dodržal ustanovenia stavebného zákona i správneho poriadku a vo svojom odôvodnení jednoznačne špecifikoval, ktoré skutočnosti boli podkladom pre jeho rozhodnutie, akými úvahami sa riadil, zhodnotil všetky podklady pre vydanie rozhodnutia a vyslovil správnu úvahu po komplexnom preskúmaní vykonaných úkonov a rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu.

3.

3.1 Dňa 24.10.2017 bolo krajskému súdu doručenie vyjadrenie žalobkyne ku kasačnej sťažnosti žalovaného, v ktorom navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalovaného zamietol a rozsudok potvrdil v celom rozsahu. Žalobkyňa mala za to, že dôvody uvádzané v kasačnej sťažnosti už boli prejednané v samotnom konaní a krajský súd rozhodol vecne správne. Zdôraznila, že k samotnému zasypaniu spornej priekopy došlo v roku 2011, kedy obec Fulianka nemala žiadny územný plán a územný plán obce, schválený obecným zastupiteľstvom dňa 20.09.2014, neobsahuje žiadne stanovisko k zasypaniu spornej priekopy.

4.

4.1 Najvyšší súd Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 SSP) preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v medziach dôvodov podanej kasačnej sťažnosti v zmysle ust. § 440 SSP, kasačnú sťažnosť prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 137 ods. 2 a 3 SSP).

4.2 Najvyšší súd Slovenskej republiky z predloženého spisového materiálu krajského súdu zistil, že žalobkyňa sa všeobecnou správnu žalobou, doručenu Krajskému súdu v Prešove dňa 30.09.2016, domáhala preskúmania rozhodnutia žalovaného č. OU-PO-OVBP2-2016/32780/94232/ŠSS-DS zo dňa 24.08.2016.

4.3 Podľa § 6 ods. 1 SSP správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

4.4 Podľa § 177 ods. 1 SSP správnu žalobou sa žalobca môže domáhať ochrany svojich subjektívnych práv proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy.

4.5 Podľa § 178 ods. 1 SSP žalobcom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá o sebe tvrdí, že ako účastník administratívneho konania bola rozhodnutím orgánu verejnej správy alebo opatrením orgánu verejnej správy ukrátená na svojich právach alebo právom chránených záujmoch.

4.6 Podľa § 438 ods. 1 SSP kasačnou možno napadnúť právoplatné rozhodnutie krajského súdu.

4.7 Podľa § 453 ods. 1 SSP kasačný súd je viazaný rozsahom kasačnej sťažnosti; to neplatí, ak od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý kasačnou sťažnosťou nebol dotknutý.

4.8 Podľa § 454 SSP na rozhodnutie kasačného súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti napadnutého rozhodnutia krajského súdu.

4.9 Podľa § 461 SSP kasačný súd zamietne kasačnú sťažnosť, ak po preskúmaní zistí, že nie je dôvodná.

4.10 Z obsahu spisu krajského súdu, ktorého súčasťou je administratívny spis žalovaného, najvyšší súd zistil, že Obec Fulianka ako príslušný stavebný úrad vydala dňa 22.06.2015 rozhodnutie č. SÚ Bi-43/2014, ktorým nariadila vlastníčke stavby M. V. odstránenie stavby, resp. stavebných prác „zasypanie rigolu a vytvorenie hutného vjazdu na pozemok parc. č. 104/2", postavenej na pozemku parc. KN-C č. 336/3, k. ú. H. Po podaní odvolania M. V. Okresný úrad Prešov, odbor výstavby a bytovej politiky rozhodnutím č. GU-PO-OVBP2-2015/44893/132963/ŠSS-DS zo dňa 23.11.2015 zrušil rozhodnutie Obce Fulianka č. SÚ Bi-43/2014 zo dňa 22.06.2015 a vec vrátil správne mu orgánu na ďalšie konanie.

4.11 Po vrátení spisového materiálu stavebný úrad listom č. SÚ Bi-43/2014 zo dňa 25.01.2016 vyzval vlastníčku nelegálnej stavby, umiestenej na parcele č. 336/3 k. ú. H., M. V., aby v lehote 15 dní odo dňa doručenia výzvy predložila stavebnému úradu žiadosť o dodatočné povolenie prác spolu s dokladmi preukazujúcimi, že práce nie sú v rozpore s verejnými záujmami chránenými osobitnými predpismi a že práce nie sú v rozpore s územným plánom obce. Dňa 11.02.2016 bola stavebnému úradu doručená žiadosť M. V. o dodatočné povolenie stavby spolu s oznámením, že nemá vedomosť o tom, že predmetná stavba je v rozpore s verejným záujmom.

4.12 Oznámením č. SÚ Bi-43/2014 zo dňa 22.02.2016 stavebný úrad oznámil začatie konania o odstránení nepovolených prác, resp. o dodatočnom povolení prác a na prerokovanie podanej žiadosti nariadil ústne pojednávanie na deň 14.03.2016. Na ústnom pojednávaní Slovenský vodohospodársky podnik, š.p., uviedol, že k odstráneniu stavby nemá námietky a že z úrovne štatutára zaujme písomné stanovisko. Z dôvodu žiadosti právneho zástupcu žalobkyne o odročenie pojednávania oznámil stavebný úrad nariadenie ústneho pojednávania na deň 04.04.2016.

4.13 Dňa 21.03.2016 bolo stavebnému úradu doručené stanovisko Slovenského vodohospodárskeho podniku, š.p., že z hľadiska technicko-prevádzkových záujmov správcu vodných tokov nemá námietky k odstráneniu nepovolených prác. Dňa 21.03.2016 bolo stavebnému úradu doručené vyjadrenie Okresného úradu Prešov, odboru starostlivosti o životné prostredie, orgánu štátnej vodnej správy, v ktorom uviedol, že odstránenie predmetnej stavby je v súlade so zákonom o ochrane pred povodňami.

4.14. Dňa 04.04.2016 vydal stavebný úrad rozhodnutie č. SÚ Bi 43/2014, ktorým nariadil vlastníčke stavby odstránenie stavby, resp. stavebných prác „zasypanie rigolu a vytvorenie hutného vjazdu na pozemok parc. č. 104/2", postavenej na pozemku parc. č. KN-C 336/3, k. ú. H., s odôvodnením, že v konaní bolo jednoznačne preukázané, že stavba bola postavená bez stavebného povolenia a jej dodatočné povolenie nie je možné, nakoľko stavba je umiestnená v rozpore so zámermi a cieľmi územného plánovania a taktiež preto, že dotknuté orgány štátnej správy podali záporné stanoviská voči dodatočnému povoleniu stavby a že dodatočné povolenie predmetnej stavby by zakladalo rozpor so zákonom č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami.

4.15 Proti tomuto rozhodnutiu podala žalobkyňa odvolanie, ktoré žalovaný, ako odvolací orgán postupom podľa § 57 ods. 2 správneho poriadku rozhodnutím č. OU-PO-OVBP2 2016/32780/94232/ŠSS-DS zo dňa 24.08.2016 zamietol a potvrdil rozhodnutie stavebného úradu, nakoľko nezistil v napadnutom rozhodnutí, ani v konaní, ktoré mu predchádzalo také nedostatky, pre

ktoré by sa rozhodnutie muselo považovať za nesprávne a muselo byť preto zmenené alebo zrušené.

4.16 Predmetom konania o kasačnej sťažnosti žalobcu je rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 4S/37/2016-32 zo dňa 08.06.2017, ktorým súd zrušil rozhodnutie žalovaného na základe podanej žaloby žalobkyne a preto primárne v medziach kasačnej sťažnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky ako kasačný súd preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci kasačného konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného a správneho orgánu prvého stupňa, najmä z toho pohľadu, či kasačné námietky žalovaného sú spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku krajského súdu.

4.17 Úlohou správneho súdu pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu orgánu verejnej správy bolo posúdenie, či správny orgán vecne príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkmi konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie orgánu verejnej správy bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj s procesnoprávnymi predpismi. Zákonnosť rozhodnutia orgánu verejnej správy je podmienená zákonnosťou postupu orgánu, predchádzajúceho vydaniu napadnutého rozhodnutia.

4.18 Kasačný súd vyhodnotil rozsah a dôvody kasačnej sťažnosti vo vzťahu k napadnutému rozsudku Krajského súdu v Prešove potom, ako sa oboznámil s obsahom administratívneho a súdneho spisu a s prihliadnutím na ustanovenie § 461 SSP dospel k záveru, že nezistil dôvod na to, aby sa odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v dôvodoch napadnutého rozsudku, ktoré vytvárajú dostatočné východiská pre vyslovenie výroku rozsudku.

4.19 Podľa § 88 ods. 1 písm. b/ zák. č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku („stavebný zákon“) stavebný úrad nariadi vlastníkovi stavby odstránenie stavby postavenej bez stavebného povolenia alebo v rozpore s ním alebo bez písomného oznámenia stavebného úradu podľa § 57 ods. 2 pri stavbách, ktoré treba ohlásiť; odstránenie stavby sa nenariadi iba v prípadoch, keď dodatočné povolenie stavby nie je v rozpore s verejnými záujmami.

4.20 Podľa § 88a ods. 1 veta prvá stavebného zákona ak stavebný úrad zistí, že stavba bola postavená bez stavebného povolenia alebo v rozpore s ním, začne z vlastného podnetu konanie a vyzve vlastníka stavby, aby v určenej lehote predložil doklady o tom, že dodatočné povolenie nie je v rozpore s verejnými záujmami chránenými týmto zákonom, najmä s cieľmi a zámermi územného plánovania, a osobitnými predpismi.

4.21 Podľa § 88a ods. 2 stavebného zákona ak vlastník stavby požadované doklady nepredloží v určenej lehote alebo ak sa na ich podklade preukáže rozpor stavby s verejným záujmom, stavebný úrad nariadi odstránenie stavby.

4.22 Podľa § 25 vyhlášky č. 453/2000 Z. z. Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia stavebného zákona rozhodnutie o odstránení stavby obsahuje okrem všeobecných náležitostí najmä

- a) meno, priezvisko (názov) a adresu (sídlo) vlastníka stavby, ktorému sa odstránenie stavby povoľuje alebo nariaďuje,
- b) miesto a označenie stavby podľa katastra nehnuteľností,
- c) lehotu na odstránenie stavby,
- d) podmienky odstránenia stavby podľa § 90 zákona <.,
- e) ďalšie podmienky vyplývajúce z osobitných predpisov.

4.23 Podľa § 90 ods. 2 stavebného zákona v rozhodnutí, ktorým sa nariaďuje alebo povoľuje odstránenie stavby, určí stavebný úrad podmienky pre zabezpečenie nevyhnutnej dokumentácie odstraňovanej stavby, pre odborné vedenie prác a bezpečnosti, včítane okolitých stavieb, ďalej podmienky vyplývajúce

zo všeobecných technických požiadaviek na výstavbu a podmienky pre archivovanie dokumentácie.

4.24 Podľa § 90 ods. 3 stavebného zákona podmienkami rozhodnutia o odstránení stavby stavebný úrad zabezpečí najmä a) dodržanie všeobecných technických požiadaviek na výstavbu, b) dodržanie požiadaviek dotknutých orgánov, c) ochranu práv a právom chránených záujmov účastníkov konania, d) vykonanie prác pri odstránení stavby na to oprávnenou právnickou osobou alebo fyzickou osobou; pri stavbách, ktoré nebude odstraňovať takáto osoba, určí osobu, ktorá bude zabezpečovať odborný dozor nad prácami.

4.25 V zmysle § 140 stavebného zákona ak nie je výslovne ustanovené inak, vzťahujú sa na konanie podľa tohto zákona všeobecné predpisy o správnom konaní.

4.26 Podľa § 47 ods. 1 zák. č. 71/1967 Zb. o správnom konaní („správny poriadok“) rozhodnutie musí obsahovať výrok, odôvodnenie a poučenie o odvolaní (rozklade). Odôvodnenie nie je potrebné, ak sa všetkým účastníkom konania vyhovuje v plnom rozsahu.

4.27 Podľa § 47 ods. 2 správneho poriadku výrok obsahuje rozhodnutie vo veci s uvedením ustanovenia právneho predpisu, podľa ktorého sa rozhodlo, prípadne aj rozhodnutie o povinnosti nahradiť trovy konania. Pokiaľ sa v rozhodnutí ukladá účastníkovi konania povinnosť na plnenie, správny orgán určí pre ňu lehotu; lehota nesmie byť kratšia, než ustanovuje osobitný zákon.

4.28 Podľa § 47 ods. 3 správneho poriadku v odôvodnení rozhodnutia správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia.

4.29 Stavebný zákon v odseku 1 § 88 taxatívnym spôsobom vymenúva dôvody, pri existencii ktorých je stavebný úrad povinný nariadiť odstránenie stavby, pričom konanie v týchto prípadoch začína vždy zo zákona. V ust. § 88 ods. 1 písm. b/ stavebný zákon rieši stavby nepovolené, t.j. ktoré boli postavené bez stavebného povolenia alebo v rozpore s ním, ako aj stavby podliehajúce ohláseniu, a ktoré sa nedajú zdokumentovať kladným písomným oznámením stavebného úradu. Zároveň sa ale pripúšťa ich dodatočné povolenie v prípade, že nie sú v rozpore s verejným záujmom. Či je nepovolená stavba v rozpore s verejným záujmom sa musí preukázať v konaní podľa § 88a stavebného zákona.

4.30 Najvyšší súd Slovenskej republiky, na základe skutkových zistení mal v danej veci preukázané, že žalovaný svojím skorším rozhodnutím č. OU-PO-OVBP2-2015/44893/132963/ŠSS-DS zo dňa 23.11.2015 zrušil prvé rozhodnutie stavebného úradu -Obce Fulianka č. SÚ Bi-43/2014 zo dňa 22.06.2015 o nariadení odstránenia stavby, resp. stavebných prác a vec vrátil správne mu orgánu na ďalšie konanie, pričom dôvodom zrušenia rozhodnutia bol zmätočný postup stavebného úradu, keď žalobkyňa, ktorá na základe výzvy stavebného úradu nepreukázala, že stavba nie je v rozpore s verejným záujmom, vyzval na predloženie žiadosti o dodatočné povolenie stavby, hoci mal hneď pristúpiť k odstráneniu stavby.

4.31 Stavebný úrad, po zrušení prvého rozhodnutia o odstránení stavby/stavebných prác, oznámením zo dňa 25.01.2016, začal opätovne, na základe vykonania štátneho stavebného dohľadu zo dňa 28.03.2014, ex offio konanie podľa § 88 a § 88a o odstránení nepovolených prác, resp. o dodatočnom povolení prác a vyzval žalobkyňu na predloženie žiadosti o dodatočné povolenie prác do 15 dní, v ktorej bola povinná preukázať, že uvedené práce nie sú v rozpore s verejnými záujmami chránenými osobitnými predpismi a že nie sú v rozpore s územným plánom obce, pričom konanie prerušil. V odôvodnení rozhodnutia o prerušení konania stavebný úrad uviedol, že vlastník stavby si musí sám a na vlastné náklady zaobstaráť všetky potrebné doklady a náležitosti, ktoré však bližšie neurčil ani nešpecifikoval. Žalobkyňa na základe výzvy stavebného úradu doručila dňa 11.02.2016 žiadosť o dodatočné povolenie drobnej stavby „vytvorenie hutného vjazdu na pozemok parc. č. 104/2 CKN 336/3, k. ú. H.“, pričom uviedla, že nemá vedomosť, že predmetná stavba je v rozpore s verejným záujmom a s územným plánom obce.

4.32 Najvyšší súd Slovenskej republiky, s poukazom na ust. § 88a ods. 1 a 2 stavebného zákona, považuje postup stavebného úradu v novom konaní o odstránení nepovolených prác za nesprávny, navyše v rozpore s právnym názorom žalovaného, ktorý vyslovil v zrušujúcom rozhodnutí. Podľa ods. 1 prvej vety § 88a stavebného zákona, ak stavebný úrad zistí, že stavba bola postavená bez stavebného povolenia (ohlásenia stavebnému úradu) alebo v rozpore s ním, začne z vlastného podnetu konanie a vyzve vlastníka stavby, aby v určenej lehote predložil doklady o tom, že dodatočné povolenie nie je v rozpore s verejnými záujmami chránenými týmto zákonom, najmä s cieľmi a zámermi územného plánovania a osobitnými predpismi. V prípade, ak vlastníka stavby požadované doklady nepredloží, alebo ak sa na ich podklade preukáže rozpor stavby s verejnými záujmami, stavebný úrad nariadi odstránenie stavby (§ 88a ods. 2). Ak vlastníka stavby na základe predložených dokladov preukáže stavebnému úradu pri nepovolennej stavbe súlad s verejnými záujmami, môže stavebný úrad už vykonané stavebné práce povoliť a určiť podmienky na dokončenie stavby alebo nariadiť úpravy realizovanej stavby, po predložení žiadosti stavebníka o jej dodatočné povolenie v určenej lehote; ak ju stavebník nepredloží stavebný úrad nariadi jej odstránenie (§ 88a ods. 6).

4.33 Najvyšší súd, poukazujúc na vyššie uvedený výklad i na skorší záver žalovaného, uvedený v prvom rozhodnutí č. OU-PO-OVBP2-2015/44893/132963/ŠSS-DS zo dňa 23.11.2015 o zrušení rozhodnutia stavebného úradu, nesúhlasí s námietkou žalovaného, uvedenou v kasačnej sťažnosti, že aj napriek skutočnosti, že od počiatku konania je zrejmé, že jeho výsledkom nebude legalizácia stavby, ale nariadenie jej odstránenia, je povinnosťou stavebného úradu po zistení existencie nelegálnej stavby vyzvať jej vlastníka na predloženie žiadosti o jej dodatočné povolenie.

4.34 Tvrdenie žalovaného, že žiadosť o dodatočné povolenie je potrebná aj v súvislosti s ust. § 90 stavebného zákona, pretože odstránenie stavby prebieha na žiadosť stavebníka, považuje kasačný súd v danej veci za irelevantné, nakoľko stavebný úrad podľa § 90 ods. 2 rozhoduje buď „o nariadení“ odstránenia stavby (stavebným úradom), alebo „o povolení“ odstránenia stavby (na žiadosť vlastníka stavby podľa § 88 ods 3 stavebného zákona).

4.35 V súvislosti s rozhodnutím stavebného úradu o nariadení odstránenia stavby, resp. stavebných prác „zasypanie rigolu a vytvorenie hutného vjazdu na pozemok parc. č. 104/2“ postavenej na pozemku parc. č. KN-C č. 336/3 k. ú. H., považuje kasačný súd za potrebné upriamiť pozornosť na nejednotnosť a neurčitosť v označení predmetu konania a rozhodnutia stavebného úradu i žalovaného. Zo zápisnice z prerokovania priestupku na Obecnom úrade Fuliánka zo dňa 10.06.2013, nachádzajúcom sa v administratívnom spise vyplýva, že žalobkyňa spáchala priestupok za nepovolené vykonanie terénnych úprav na odtokovom rigole, zo záznamu z vykonania štátneho stavebného dohľadu, vyplýva, že stavebný úrad dňa 28.03.2014 zistil vykonanie novej stavby, definovanej ako inžinierska stavba v dĺžke cca 5m, pričom v ďalšom konaní stavebný úrad konal a vydal rozhodnutie o odstránení stavebných prác, príp. stavby.

4.36 Vzhľadom na zákonnú úpravu jednotlivých pojmov v stavebnom zákone, považuje kasačný súd za potrebné, aby správne orgány jednoznačne ustálili a špecifikovali čo je v danom prípade stavbou (§ 43 a § 43a stavebného zákona) a čo stavebnými prácami (§ 43g stavebného zákona), ktoré mali v čase ich vykonania podliehať stavebnému povoleniu, prípadne ohláseniu stavebnému úradu.

4.37 Najvyšší súd Slovenskej republiky sa stotožnil s názorom krajského súdu, že z výroku rozhodnutia o nariadení odstránenia stavby nevyplýva, v akom rozsahu má dôjsť k odstráneniu stavby, resp. stavebných prác. Pokiaľ žalovaný v kasačnej sťažnosti tvrdí, že cieľom odstránenia stavby je uvedenie do pôvodného stavu, v danom prípade je nevyhnutné presne určiť rozsah „odstránenia“ stavby/stavebných prác, keďže ani z odôvodnenia rozhodnutia stavebného úradu nemožno zistiť, či mal stavebný úrad na mysli pôvodný stav pred prvým zasypaním odtokového rigolu hlinou v roku 2011, alebo stav v roku 2012, keď bol pôvodný zásyp hlinou vybagrovaný, následne vlastníčkou zasypaný kamennou drťou a vytvorený hutný vjazd na pozemok. Upresnenie rozsahu odstránenia stavby, resp. stavebných prác je nevyhnutné i z dôvodu, že v roku 2012 bola na základe ohlásenia stavebnému úradu v priestore rigolu umiestnená vodovodná šachta a prípojka a do rigolu zasahujú i základy betónového

oplotenia.

4.38 Najvyšší súd sa stotožnil i so záverom krajského súdu o nevykonateľnosti výroku rozhodnutia stavebného úradu s poukazom na § 47 ods. 2 správneho poriadku v spojení s § 25 písm. c/ vyhlášky č. 453/2000 Z. z., v zmysle ktorých je určenie lehoty na odstránenie stavby obsahom výroku rozhodnutia, nie podmienok na odstránenie stavby podľa § 90 ods. 2 stavebného zákona.

4.39 K námietke žalovaného, týkajúcej sa záväzného stanoviska Okresného úradu Prešov, odboru starostlivosti o životné prostredie kasačný súd uvádza, že v oznámení stavebného úradu č. SÚ Bi-43/2014 zo dňa 22.02.2014 o nariadení ústneho pojednania na deň 14.03.2016 boli účastníci konania a dotknuté orgány upozornení na možnosť podania námietok k odstráneniu, resp. dodatočnému povoleniu nepovolených prác najneskôr na tomto pojednávaní, inak sa na ne neprihliadne. Kasačný súd síce súhlasí s názorom žalovaného, že stanovisko orgánu štátnej vodnej správy bolo stavebnému úradu doručené v písomnej forme dňa 21.03.2016, t.j. pred vydaním rozhodnutia o nariadení odstránenia stavby, predmetné vyjadrenie však nebolo podpísané oprávnenou osobou (vedúcim odborom okresného úradu), pričom z obsahu administratívneho spisu nebolo preukázané poverenie pre zamestnanca odboru na jeho podpísanie. Kasačný súd z rozhodnutia stavebného úradu taktiež zistil, že výrok rozhodnutia stavebného úradu o námietkach dotknutého orgánu štátnej správy - Okresného úradu Prešov, odboru starostlivosti o životné prostredie, orgánu štátnej vodnej správy nezodpovedá obsahu listín nachádzajúcim sa v administratívnom spise, pretože záväzné vyjadrenie dotknutého orgánu nemohlo byť uplatnené zamestnancom orgánu na ústnom pojednaní dňa 14.03.2016, nakoľko sa ho zamestnanec J. X., podľa prezenčnej listiny nezúčastnil.

4.40 Na záver považuje kasačný súd za potrebné vyjadriť sa i k tvrdeniu žalovaného v kasačnej sťažnosti, že v danom prípade bolo odstránenie stavby nariadené z dôvodu rozporu stavby s platným územným plánom obce Fulianka, schváleným obecným zastupiteľstvom dňa 20.09.2014. Najvyšší súd Slovenskej republiky má z obsahu Územného plánu obce Fulianka, zverejneného na webovej adrese obce preukázané, že do jeho schválenia obec územný plán nemala, t.j. ani v čase vykonania stavebných prác žalobkyňou na pozemku v jej vlastníctve. Zo Všeobecne záväzného nariadenia obce Fulianka číslo 2/2014 o záväznej časti územného plánu obce, z Časti druhej, bodu B/2 „Verejnoprospešné stavby podľa ÚPN obce Fulianka“ vyplýva, že okrem iných stavieb sú verejnoprospešnými stavbami obce i stavby odtokových rigolov. Vzhľadom na záver bodu B/2, podľa ktorého „na uskutočnenie verejnoprospešných stavieb možno podľa § 108 stavebného zákona pozemky, stavby a práva k nim vyvlastniť, alebo vlastnícke práva k pozemkom a stavbám obmedziť“, kasačný súd konštatuje, že územný plán obce, vo svojej záväznej časti neupravuje vzťahy, týkajúce sa verejnoprospešnej stavby - odtokového rigolu, nachádzajúceho sa na pozemku vo vlastníctve žalobkyne, ktorej vlastnícke právo k pozemku, ktorého súčasťou je stavba rigolu nebolo obmedzené. Najvyšší súd Slovenskej republiky je názoru, že pokiaľ stavebný úrad pri svojom rozhodovaní vychádza i z podkladov ak je územný plán dotknutej obce je nevyhnutné, aby predmetný územný plán tvoril súčasť administratívneho spisu. Najvyšší súd poukazuje v tejto súvislosti i na svoj predchádzajúci rozsudok sp. zn. 4SŽk/13/2017 zo dňa 10. mája 2018.

4.41 Po vyhodnotení závažnosti kasačných dôvodov žalovaného vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu Najvyšší súd Slovenskej republiky v zmysle ustanovenia § 461 SSP konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby vyhovel kasačnej sťažnosti žalovaného, pretože krajský súd postupoval vecne správne, keď rozhodnutie žalovaného podľa ustanovenia § 191 ods. 1 písm. c/ SSP zrušil a odôvodnení rozsudku odkázal na ďalší postup žalovaného v konaní.

4.42 Na základe vyššie uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalovaného podľa § 461 SSP ako nedôvodnú zamietol.

5.

5.1 O náhrade trov kasačného konania rozhodol kasačný súd podľa § 167 ods. 1 SSP v spojení s § 175

ods. 1 a 2 SSP a § 467 ods. 1 SSP tak, že žalobcovi priznal nárok na plnú náhradu trov konania, keďže bol v konaní úspešný.

5.2 O výške náhrady trov konania rozhodne krajský súd samostatným uznesením v súlade s § 175 ods. 2 a nasledujúce SSP.

5.3 Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky jednohlasne (§ 147 ods. 2 v spojení s § 139 ods. 4 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok n i e j e prípustný.